

7. PRIEŠPASKUTINIO SKIEMENS TAISYKLĖ

Kaitomų žodžių kirtis iš vieno skiemens į kitą šokinėja pagal tam tikras taisykles. Visiems kaitomiems žodžiams bendra yra vadinamoji priešpaskutinio skiemens taisyklė. Ji yra tokia: **jei kaitomo žodžio priešpaskutinis kirčiuotas skiemuo yra tvirtagalis arba trumpas, jo kirtis tam tikrose to žodžio formose būtinai šoka į vienskiemenę galūnę**. Pagal šią taisyklę kirtis nušoka:

a) į moteriškosios giminės vienaskaitos vardininko galūnę *-a*, pvz.: *rankà (rañkà), šakà (šãkà), antrà (añtrà), kità (kìtà), baigtà (baìgtà), Astà (Ãstà), Loretà (Lorètà), Romà (Ròmà)*;

b) į vardažodžių daugiskaitos galininko galūnes, pvz.: *pirštas – pirštùs, rankà (rañkà) – rankàs, ùpè – upès, akìs (ãkì) – akìs; añtras, antrà – antrùs, antràs; kìtas, kità – kitùs, kitàs; baĩgtas, baigtà – baigtùs, baigtàs;*

c) į vienaskaitos įnagininko galūnes *-a, -e, -u*, pvz.: *rankà – su rankà, ùpè – upè; añtras, antrà – antrù, antrà; kìtas, kità – kitù, kità, baĩgtas, baigtà – baigtù, baigtà; Astà (Ãstà) – Astà, Loretà (Lorètà) – Loretà, Romà (Ròmà) – Romà;*

d) į vietininko galūnę *-e*, pvz.: *rãštas – raštè, bùtas – butè, kabinètas – kabinetè, Skuõdas – Skuodè, Brèstas – Brestè, Maròkas – Marokè;*

e) į veiksmažodžių esamojo ir būtojo kartinio laiko vienaskaitos I ir II asmens galūnes, pvz.: *něša – nešù, neši; něšè – nešiaũ, nešeĩ; eĩna – einù, eini; ėjo – ėjaũ, ėjaĩ* (žr. dar 12.1).

Kompiuterinis lietuvių kalbos žinynas. Nuo morfologijos iki reikalų raštų, sudarė Petras Kniūkšta, Vilnius: Šviesa, 2004.